

2.2 Paragraaf Weerstandsvermogen

Inleiding

In deze paragraaf wordt nader ingegaan op de weerstandscapaciteit afgezet tegen de risico's die de gemeente loopt in zowel de exploitatie- als investerings sfeer.

De gemeenteraad heeft 18 juni 2015 het kader voor deze paragraaf vastgesteld en heeft instructies gegeven voor de wijze waarop met risico's en risicomanagement moet worden omgegaan.

Kengetallen gemeente Waalwijk

Op grond van onderstaande kengetallen en rekening houdende met het weerstandsvermogen op grond van de risicomatrix kan geconcludeerd worden dat de gemeente Waalwijk over een gezonde financiële positie beschikt. Weliswaar beschikt de gemeente over een relatief hoge schuldpositie maar deze is door het hoge investeringsniveau in de afgelopen jaren goed te verklaren. De risico's in de grondexploitatie zijn door afboekingen in de afgelopen jaren beheersbaar geworden en door een stijgende verkoop van gronden neemt de boekwaarde in de grondexploitatie af. Tenslotte is sprake van een lage lastendruk voor onze burgers ten opzichte van het landelijk gemiddelde.

Netto schuldquote

	Bij begroting ultimo jaar	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
A	Vaste schulden (cf. art. 46 BBV)	166.481.111	164.276.054	158.231.675
B	Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)	12.114.000	28.944.000	52.899.845
C	Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)	11.135.547	0	0
D	Financiële activa (cf. art. 36 lid d, e en f)	31.178.898	33.665.907	29.417.899
E	Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)	9.402.553	0	0
F	Liquide middelen (cf. art. 40 BBV)	289.327	0	0
G	Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)	2.749.341	0	0
H	Totale baten cf. art. 17 lid c BBV (dus excl. mutaties reserves)	130.070.577	112.728.678	118.242.575
	Netto schuldquote (A+B+C+D+E+F-G)/H x 100%	175,18%	201,0%	2.03%

Voor toelichting op de cijfers wordt verwezen naar de tabel Netto schuldquote gecorrigeerde voor alle verstrekte leningen.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

	Bij begroting ultimo jaar	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
A	Vaste schulden (cf. art. 46 BBV)	140.226.149	135.555.119	133.402.053
B	Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)	12.114.000	28.944.000	52.899.845
C	Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)	11.135.547	0	0
D	Financiële activa (cf. art. 36 lid d, e en f)	4.923.936	4.923.971	4.923.971
E	Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)	9.402.553	0	0
F	Liquide middelen (cf. art. 40 BBV)	289.327	0	0
G	Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)	2.749.341	0	0

H	Totale baten cf. art. 17 lid c BBV (dus excl. mutaties reserves)	130.070.577	112.728.678	118.242.575
	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen (A+B+C+D+E+F-G)/H x 100%	134,81%	150,0%	1,62%

De solvabiliteitsratio

	Bij begroting ultimo jaar	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
A	Eigen vermogen (cf. art. 42 BBV)	78.032.500	91.024.000	74.440.717
B	Balanstotaal	275.797.465	302.487.000	293.057.000
	Solvabiliteits (A/B)x100%	28,29%	30,09%	25,41

Uit de berekeningswijze blijkt dat het solvabiliteitspercentage % is. Dit betekent dat van het totale vermogen % uit eigen vermogen bestaat, ca. % is dus met vreemd vermogen afgedekt. (Bij een uitkomst van 100% zou de gemeente geen schulden hebben.)

Kengetal grondexploitatie

	Bij begroting ultimo jaar	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
A	Niet in exploitatie genomen bouwgronden (cf. art. 38 lid a. punt 1 BBV)	0	4.369.814	27.912.512
B	Bouwgronden in exploitatie (cf. art. 38 lid b BBV)	26.048.905	37.507.000	26.326.646
C	Totale baten cf. art. 17 lid c BBV (dus excl. mutaties reserves)	130.145.964	112.728.678	118.424.575
	Grondexploitatie (A+B)/c x 100%	20,02%	37,15%	45,80%

Structurele exploitatieruimte

	Bij begroting ultimo jaar	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
A	Totale structurele lasten	140.384.461	115.950.636	122.016.034
B	Totale structurele baten	145.634.116	115.950.636	122.266.892
C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves	657.643	2.136.164	291.648
D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	2.719.023	3.221.991	1.684.545
E	Totale baten	153.908.243	118.601.033	123.085.892
	Structurele exploitatieruimte (B-A) + (D-C)/ (E)* 100%	4,75%	0,92%	1,34%

Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden

	Bij begroting ultimo jaar	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
A	OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	282	269	258
B	Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	120	141	143
C	Afvalstoffenheffing voor een gezin	241	231	231
D	Eventuele heffingskorting			
E	Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde (A+B+C+D)	643	641	632
F	Woonlasten landelijke gemiddelde voor gezin in t-1 Coelo			n.n.b
	Woonlasten t.o.v. landelijke gemiddelde jaar er voor (E/F)*100%			n.n.b.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van een gemeente kan worden omschreven als de mate waarin een gemeente in staat is financiële tegenvallers (risico's) op te vangen teneinde haar taken te kunnen voortzetten. Het weerstandsvermogen geeft de mate van robuustheid van de financiële huishouding weer. Dit is van belang als zich een financiële tegenvaller voordoet. Door aandacht te hebben voor het weerstandsvermogen kan worden voorkomen dat elke financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigen. Voor het beoordelen van de robuustheid van de begroting is inzicht nodig in de omvang en in de achtergronden van de risico's en de aanwezige weerstandscapaciteit.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn te kunnen dekken. Het gaat om die elementen waarmee tegenvallers eventueel bekostigd kunnen worden zoals de algemene reserve, maar ook de onbenutte belastingcapaciteit en de stille reserves. Onderscheid kan worden gemaakt in incidentele (ten behoeve van opvang eenmalige tegenvallers) en structurele (ten behoeve van structurele tegenvallers) weerstandscapaciteit.

Op grond van de nu bekende gegevens kan het volgende overzicht worden gegeven: bedragen per januari 2018 (x € 1.000,-).

Weerstandscapaciteit		Incidenteel	Structureel
Reserve capaciteit			
Algemene reserve		7.000.000	
AR Grondexploitatie		5.000.000	
Stille reserves		3.500.000	
Totaal reserve capaciteit		15.500.000	
Onbenutte belastingcapaciteit			
- Onroerende zaakbelastingen (100% verhoging)			10.000.000
Onvoorzien			100.000
Totaal weerstandscapaciteit		15.500.000	10.100.000

Per januari 2018 bedraagt de totale weerstandscapaciteit (€15.500 plus € 10.100) 25,6 miljoen.

De norm voor de onbenutte belastingcapaciteit is gebaseerd op de norm die het Rijk stelt voor gemeenten die in aanmerking willen komen voor een bijdrage op grond van artikel 12 Financiële Verhoudingswet.

De bepaling van de ratio is gebaseerd op een theoretisch model waarbij er vanuit wordt gegaan dat alle risico's gelijktijdig manifest worden en dat is niet zo. De 100% OZB verhoging past overigens in dit zelfde theoretische kader.

De Algemene Reserve dient feitelijk een geblokkeerd gedeelte te bevatten om het totaal van de risico's in de categorie "waarschijnlijk 1 maal per 5 jaar" te kunnen opvangen, thans € 3,8 miljoen. Indien een risico manifest wordt en er moet worden afgerekend dan moet de Algemene Reserve onmiddellijk worden aangewend en daarmee kan de ratio onderdruk komen te staan, immers de OZB verhoging en het beschikbaar komen van de hogere opbrengst zal altijd enige tijd duren. Het is dus zaak dat de Algemene Reserve niet onder de € 3,8 miljoen zakt.

Naast de reeds op de balans staande reserves kennen we stille reserves. Deze maken ook deel uit van het weerstandsvermogen maar zijn niet altijd duidelijk kwantificeerbaar. Te denken valt bijvoorbeeld aan de marktwaarde van het effectenbezit en deelnemingen. De stille reserves zijn geactualiseerd en bedragen thans € 3,5 miljoen, met name de verkoop van panden/gronden en de toe- of afname van WOZ-waarde beïnvloedt de omvang van de stille reserves. Verkoop van een pand/grond leidt tot een lagere stille reserve echter de opbrengst wordt toegevoegd aan de AR en daarmee wijzigt de reserve positie feitelijk niet. Bovenstaande berekening van de weerstandscapaciteit is uiteraard een momentopname. De genoemde bedragen kunnen van jaar tot jaar fluctueren. Voor de afdekking van risico's heeft de gemeenteraad normen vastgelegd voor de noodzakelijke omvang van de algemene reserve.

De bekende risico's die betrekking hebben op de bouwgrondexploitatie zijn ook meegenomen bij de weerstandscapaciteit. De Algemene reserve grondexploitatie van € 5 miljoen maakt onderdeel uit van de weerstandscapaciteit. Tevens vindt jaarlijks door middel van de nota grondexploitatie herijking plaats van de bouwgrondexploitatie en worden verliezen genomen en voorzieningen getroffen indien redelijkerwijs mag worden aangenomen dat t.z.t. een verlies manifest zal worden.

Risico's

In het BBV wordt een toelichting gegeven op de risico's die relevant zijn voor het weerstandsvermogen. De risico's relevant voor het weerstandsvermogen zijn die risico's die niet anderszins zijn ondervangen. Reguliere risico's - risico's die zich regelmatig voordoen en die veelal vrij goed meetbaar zijn - maken geen deel uit van de risico's in de paragraaf weerstandsvermogen. Hiervoor kunnen immers verzekeringen worden afgesloten of voorzieningen worden gevormd. Voorbeelden van risico's die wel tot de paragraaf weerstandsvermogen horen zijn ondernemersrisico's (of bedrijfsrisico's) en hangen vooral samen met grondexploitatie, gebiedsuitbreiding, publiek - private samenwerking (PPS), sociale structuur (bij neergaande conjunctuur) en open eindregelingen.

Risicomatrix begroting 2018

Bij zowel begroting, bestuursrapportages als bij de jaarrekening wordt periodiek een risicomatrix opgesteld. De risicomatrix is een instrument dat systematisch inzicht geeft in de categorisering van aanwezige risico's.

Teneinde het risicomanagement te borgen wordt sinds 2013 bij het opstellen van het interne controleplan per te controleren proces een risicoanalyse gemaakt en deze analyse wordt gehanteerd bij de uitvoering van de interne controle.

Zoveel mogelijk zijn de risico's in beeld gebracht en is inzichtelijk gemaakt in welke mate deze risico's beheerst worden. Nadere acties blijven nodig om tot verdere risicobeheersing te komen. Aan de hand van de programmabegroting en -rekening zijn per programma de meest essentiële risicoterrainen aangegeven en geplaatst in de risicomatrix. Onderstaand is een opsomming opgenomen van de geïdentificeerde risico's welke van belang zijn voor het weerstandsvermogen.

Toename risico's

Er zijn geen nieuwe risico's toegevoegd.

Afname risico's

In de jaarrekening 2016 is reeds de ontvlechting tussen de gemeente Waalwijk en RKC verwerkt en daarmee is ook het risico voor 100% afgevoerd. Met uitzondering van risico nr. 29 Attero hebben er geen mutaties voorgedaan in aantal of omvang van de risico's.

In navolgende risicomatrix zijn de risico's naar omvang van het financieel belang en kans van optreden gerubriceerd.

Status: O = ongewijzigd en G = gewijzigd (omvang risico is gestegen of afgenomen)
N = nieuw t.o.v. rekening 2016.

Nr.	Risico	Kans van optreden	Bedrag miljoen	Status
1	TLTH <ul style="list-style-type: none"> Drugsafval: De gemeente wordt regelmatig geconfronteerd met dumping van drugsafval (afval van de productie van synthetische drugs). Ze zijn niet alleen schadelijk voor het milieu en de gezondheid van mens en dier, de opruimkosten zijn ook nog eens erg hoog. De daders worden zelden gepakt, waardoor de schade van het opruimen - zo'n 25.000 euro per dumping - vaak 	Waarschijnlijk	< 0,1	O

Nr.	Risico	Kans van optreden	Bedrag miljoen	Status
	<p>voor rekening van gemeenten, natuurorganisaties of andere grondeigenaren komt. Indien vaten/jerrycans openbreken en in de bodem komen dan lopen de kosten als gevolg van sanering nog verder op.</p> <p>Beheersingsmaatregel Bij het ontdekken van een dumping snel ingrijpen ter voorkoming van schade aan mens en dier en milieuschade.</p>			
2	<p>TLTH</p> <p>Schade veroorzaakt door verkeerde handhaving of door niet-handhaving.</p> <ul style="list-style-type: none"> Fouten, die gemaakt worden bij vergunningverlening of handhaving en die schadeclaims en/of schades tot gevolg hebben worden afgedekt met een WA verzekering waarbij het eigen risico € 2.500 bedraagt. Overigens dient hierbij nadrukkelijk te worden aangegeven, dat de opdrachtgever verantwoordelijk blijft voor de uitgevoerde constructies en bouwplannen. In deze gevallen is dus de gemeente geen risicodragers. <p>Beheersingsmaatregel <i>De meest risicovolle bedrijven worden frequent op deze risico's gecontroleerd.</i></p>	Onwaarschijnlijk	< 0,1	0
3	<p>CSTR</p> <p>Communicatie.</p> <ul style="list-style-type: none"> Misbruik huisstijl: Organisatie doet zich voor als zijnde de gemeente. Verkeerde tekst in gemeentelijke uitgaven (gemeentegids, gemeentepagina, folders, internet): lezers stellen gemeente aansprakelijk / imagoschade bestuurders. <p>Beheersingsmaatregel <i>Huisstijl is gedeponeerd bij het Benelux Merken Bureau. Fouten worden afgedaan met een rectificatie of het middel wordt voorzien van tekst dat het met uiterste zorg is gemaakt maar dat er fouten in kunnen staan waar de gemeente niet voor aansprakelijk kan worden gesteld. Op internet is een disclaimer opgenomen. Het bovenstaande maakt dat het risico dat de gemeente loopt zo goed als is. Door cluster communicatie worden de social media gevolgd m.b.t. berichtgeving over de gemeente Waalwijk.</i></p>	<p>Mogelijk</p> <p>Onwaarschijnlijk</p>	<p>Onbekend</p> <p>Onbekend</p>	<p>0</p> <p>0</p>
4	<p>TLTH</p> <p>Rampenbestrijding en financiële aansprakelijkheid.</p> <ul style="list-style-type: none"> Omvang risico is afhankelijk van de ramp. <p>Optreden van een calamiteit vergelijkbaar met de brand van Chemie-Pack op bedrijventerrein Moerdijk in januari 2011 met forse milieuschade als gevolg.</p> <p>De rechter zal de mate van aansprakelijkheid beoordelen tenzij we zelf schuld bekennen.</p> <p>Beheersingsmaatregel <i>Het betreft hier de zogenaamde BRZO bedrijven, voor Waalwijk een 14 tal bedrijven welke door de Omgevingsdienst worden gecontroleerd. Voorziening actuele rampenplannen en een adequate rampenorganisatie zowel kwantitatief als kwalitatief.</i></p>	Onbekend	< 2,5	0
6	<p>TLTH</p> <p>Evenementenbeleid en kermissen.</p> <p>De elektrische of mechanische attracties die een grote snelheid en/of hoogte kunnen bereiken kunnen een veiligheidsrisico vormen. Een ander risico vormt de diversiteit van deze attracties, het gaat om uiteenlopende attracties met mogelijk allemaal verschillende veiligheidsinstructies. Van toepassing is het Besluit "veiligheid van attracties- en speeltoestellen". Volgens de Arbowetgeving moeten de attracties een periodieke inspectie krijgen, de kermisexploitanten zijn verplicht om een logboek bij zich te hebben waarin staat aangegeven wanneer deze inspecties zijn uitgevoerd. Een mogelijke aansprakelijkheid voor de gemeente valt niet uit te sluiten. Volgens de brancheorganisatie zijn alle kermisexploitanten verzekerd en worden alle attracties periodiek op veiligheid gekeurd. De</p>	mogelijk	< 0,5	0

Nr.	Risico	Kans van optreden	Bedrag miljoen	Status
	<p>controle van het logboek waaruit zulks blijkt ligt bij de gemeente. Wanneer die controle, om wat voor reden dan ook niet of onvoldoende plaatsvindt, kan er mogelijk toe leiden dat de gemeente mede aansprakelijk is bij een ongeval. Daarbuiten is het begrip evenementen rekbaar. Tijdens de kermis kan het goed geregeld zijn doch is dit niet altijd het geval bij andere evenementen. Bovendien; als een aanvraag voor een evenement niet of niet volledig is ingediend en daardoor risico's niet worden gezien, kan schade als gevolg van een evenement niet worden uitgesloten. Ook wanneer een evenement 'klein' lijkt te zijn en naar verwachting ook 'klein' zal blijven, kan een onverwacht grote toestroom van bezoekers en daarmee mogelijk gepaard gaande risico's niet worden uitgesloten. In dergelijke gevallen is (mede)aansprakelijkheid niet uit te sluiten.</p> <p>Beheersingsmaatregel Regelgeving afwachten. Tijdens de kermissen in Waalwijk dient er op worden toegezien dat de exploitanten in het bezit zijn van een logboek wat up to date is. Exploitanten worden privaat getoetst door een volgens het Warenwetbesluit Attractie en speeltoestellen aangewezen keuringsinstelling. De nVWA is verantwoordelijk voor toezicht op de kermissen. Zij controleren afgegeven certificaten. Vanuit vergunningverlening wordt gevraagd dergelijke certificaten te overhandigen.</p> <p>Grote en risicovolle evenementen worden getoetst in het evenementenoverleg waaraan ook politie en de brandweer deelnemen. Bij alle grote evenementen en bij evenementen waarvan het vermoeden bestaat dat er risicovolle activiteiten (kunnen) plaatsvinden wordt voorafgaand aan vergunningverlening aan de exploitant een veiligheidsplan gevraagd en wordt de exploitant op het voldoende (verzekeringstechnisch) afdekken van risico's gewezen. Vervolgens worden deze evenementen door toezichthouders gecontroleerd op veiligheidsaspecten.</p> <p>Indien veiligheidsrisico's niet of niet voldoende aantoonbaar kunnen worden afgedekt dan wordt geen vergunning verstrekt. Maar als een aanvraag niet of niet volledig is ingediend en daardoor risico's niet worden gezien, kan schade als gevolg van een evenement niet worden uitgesloten. In dergelijke gevallen is (mede)aansprakelijkheid niet uit te sluiten.</p>			
7	<p>Programma Economie</p> <p>Realisering Oostelijke insteekhaven</p> <p>Er wordt momenteel gewerkt aan de ontwikkeling van een insteekhaven. De DBFMO aanbesteding van de insteekhaven heeft niet het gewenste resultaat opgeleverd voor de gemeente Waalwijk, in die zin dat geen geldige biedingen zijn uitgebracht. De noodzaak voor een goed bereikbare containerterminal, die bediend kan worden met de grootste binnenvaartschepen, blijft echter onverminderd hoog. Door de ontwikkeling van bedrijventerrein Haven 8, voor (zeer) grootschalige logistieke bedrijvigheid zal de behoefte alleen maar verder toenemen.</p> <p>Voordat de aanbesteding in een andere vorm dan DBFMO opnieuw op de markt gezet kan worden, willen wij meer inzicht in een aantal risico's (zoals bodemgesteldheid) zien te verkrijgen; één van de redenen dat de marktpartijen in januari van dit jaar zijn afgehaakt. Tevens willen wij voor de daadwerkelijke start van de aanbesteding een aantal zaken in gang hebben gezet (bestemmingsplan, Mer, bestek, grondverkoop). (Oktober 2017 nieuwe business case aan de raad voorleggen)</p> <p>Beheersingsmaatregel <i>Bij dergelijke projecten worden go en no go momenten ingebouwd, zodat tijdig een project kan worden beëindigd dan wel worden bijgestuurd. In de gemeentelijke P&C-cyclus</i></p>	Onbekend	Onbekend	O

Nr.	Risico	Kans van optreden	Bedrag miljoen	Status
	<i>zijn maatregelen getroffen om tijdig bij te kunnen sturen. Dat gebeurt onder andere door middel van projectenrapportages, waarin zowel het college als de raad periodiek worden geïnformeerd over de majeure projecten.</i>			
8	<p>TIBF</p> <p>Achterstanden archivering</p> <p>Achterstanden in zowel dynamisch als semi-statisch analogo archief. Hierdoor vormt de betrouwbaarheid van informatieverstrekking aan de burgers, organisaties en voor de (ondersteuning van de) bedrijfsvoering een risico. Kans op precedentwerking en financiële en juridische gevolgen zijn onvoorspelbaar. Zo ontstaat er een grotere kans op claims in het kader van de Wet dwangsom en beroep en imago schade voor de gemeente (rapportages van accountant, interne controle, archiefinspectie of rekenkamer)</p> <p>Beheersingsmaatregel</p> <p><i>Zorgdragen dat het management (teammanagers) sturen op digitaal en zaaksgewijs werken volgens geldende afspraken. Afspraak: er worden geen achterstanden meer opgebouwd. Het geheel wegwerken van de achterstanden volgens het Plan van Aanpak heeft een doorlooptijd tot en met 2020. Een deel van de werkzaamheden uit het Plan van Aanpak wegwerken achterstanden is medio 2016 aanbesteed. De uitvoering van die werkzaamheden zijn in volle gang en hebben een doorlooptijd tot eind 2018.</i></p>	Onbekend	Onbekend	0
12	<p>TSPO</p> <p>Exploitatie sportaccommodaties:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Continuïteit van de sportaccommodaties. • Aansprakelijkheid jegens derden. • Publieke rechten op juiste wijze afgekondigd. <p>Beheersingsmaatregel</p> <p><i>Sportbedrijf werkt conform de arbo en maakt periodiek een Risicoinventarisatie. Zwembaden voldoen aan de eisen WHVBZ. Keuringsdienst van Waren voert controles uit. Rechten en plichten zijn geregeld en worden in de voorzieningen aan het publiek kenbaar gemaakt.</i></p>	Onwaarschijnlijk Onwaarschijnlijk Onwaarschijnlijk	Onbekend Onbekend Onbekend	0 0 0
14	<p>TORV</p> <p>Te ondiepe havens, plaatsen nooddeuren sluis.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Door onvoldoende onderhoud uit te voeren aan de vaargeulen in de verschillende havens loopt de gemeente het risico dat zij aansprakelijk wordt gesteld voor schade aan schepen en/of schroeven. Tevens worden bedrijven hierdoor onbereikbaar. • De sluis beschikt over zgn. nooddeuren. Hierdoor kan bij een grote schade aan een van de eb- dan wel vloeddeuren snel worden gehandeld. Bij plaatsing van deze nooddeuren kunnen schepen de haven van Waalwijk dan niet verlaten dan wel binnen varen. <p>Beheersingsmaatregel</p> <p><i>Bij extreem hoog water of bij schade aan de reguliere deuren worden de nooddeuren geplaatst. Bij plaatsing van deze nooddeuren is de sluis niet te gebruiken</i></p>	Mogelijk Mogelijk	< 0,5 < 0,5	0 0
15	<p>TORV</p> <p>Onderhoud van de openbare ruimte:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aansprakelijkheid voor achterstallig onderhoud. • Onvoldoende vaktechnisch onderhoud. • Onvoldoende onderhoud trottoirs/fietspaden. • Pompunits defect. <p>Beheersingsmaatregel</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>De beheerder dient beheerplannen voor de totale gemeente op te stellen waarin met name het vaktechnisch onderhoud is geborgd.</i> • <i>Het uitvoeren van zgn. VTA controles is vastgelegd in beleid</i> • <i>Het uitvoeren van veiligheidsinspecties.</i> • <i>M.b.t. de gemalen zijn goede contracten afgesloten met gespecialiseerde onderhoudsbedrijven.</i> 	Mogelijk Onwaarschijnlijk Onwaarschijnlijk Onbekend	< 0,5 < 0,1 < 0,1 < 2,5	0 0 0 0

Nr.	Risico	Kans van optreden	Bedrag miljoen	Status
	<ul style="list-style-type: none"> <i>Er wordt maximale voorlichting verstrekt aan bewoners en bedrijven</i> <i>Zolang beschikt wordt over ervaren krachten zijn risico's beheersbaar.</i>			
16	<p>TORV</p> <p>Risico's t.a.v. speeltoestellen / plaatsen: Speeltoestellen worden intensief gebruikt, het onderhoud en het uitvoeren van veiligheidsinspecties zijn essentieel bij deze toestellen.</p> <p>Beheersingsmaatregel</p> <p><i>Voor zowel de uitvoering van de veiligheidscontroles alsmede het uitvoeren van onderhoud zijn goede contracten afgesloten met gespecialiseerde onderhoudsbedrijven.</i></p>	Onbekend	< 0,1	0
17	<p>TOOR</p> <p>Bereikbaarheid: Claims vanwege onbereikbaarheid tijdens werkzaamheden aan projecten waarbij de weg wordt afgezet.</p> <p>Beheersingsmaatregel</p> <p><i>Er wordt maximale voorlichting verstrekt aan bewoners en bedrijven. Een bevredigende oplossing is ondanks alle inspanningen niet altijd mogelijk.</i></p>	Onwaarschijnlijk	< 0,5	0
18	<p>TOOR</p> <p>Civieltechnische werken:</p> <ul style="list-style-type: none"> Planschadeverzoeken art. 49 WRO. Aanbestedingsproces verkeerd gevolgd. Fricities met aannemer. Schade aan bezittingen van anderen. Ketenaansprakelijkheid: premies en belastingen. <p>Beheersingsmaatregel</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>De beheerder dient beheerplannen voor de totale gemeente op te stellen waarin met name het vaktechnisch onderhoud is geborgd.</i> <i>Het uitvoeren van zgn. VTA controles is vastgelegd in beleid.</i> <i>Het uitvoeren van veiligheidsinspecties.</i> <i>M.b.t. de gemalen zijn goede contracten afgesloten met gespecialiseerde onderhoudsbedrijven.</i> <i>Er wordt maximale voorlichting verstrekt aan bewoners en bedrijven.</i> <p><i>Zolang beschikt wordt over ervaren krachten zijn risico's beheersbaar.</i></p>	<p>Mogelijk</p> <p>Mogelijk</p> <p>Mogelijk</p> <p>Onbekend</p> <p>Mogelijk</p>	<p>< 0,5</p> <p>< 0,1</p> <p>Onbekend</p> <p>Onbekend</p> <p>< 0,1</p>	<p>0</p> <p>0</p> <p>0</p> <p>0</p> <p>0</p>
19	<p>TREW</p> <p>Risico's bestemmingsplannen en bouwgrond-exploitatie.</p> <p>Jaarlijks worden via de nota grondexploitatie de resultaten herijkt en indien nodig voor voorzienbare verliezen voorzieningen getroffen. De voorzieningen worden, indien het rekeningresultaat het toelaat, verrekend met het rekeningresultaat anders dient over de AR grondexploitatie te worden beschikt.</p> <p>Beheersingsmaatregel.</p> <p><i>De exploitaties worden frequent gemonitord en indien verliezen voorzienbaar zijn dan worden die genomen of er worden maatregelen getroffen die erop gericht zijn de verliezen te beperken.</i></p>	<p>Mogelijk</p> <p>Waarschijnlijk</p>	<p>< 2,5</p> <p>< 2,5</p>	<p>0</p> <p>0</p>
20	<p>TREW</p> <p>Tijdige betaling erfpachtcanon:</p> <p>Bij een verslechterd economisch klimaat bestaat er een risico voor het niet of niet tijdig betalen van de canon. Hierdoor is een structureel risico aanwezig wegens het niet ontvangen van de canon. Concentratie bij één partij verhoogt het risico. Dit risico kan niet afgedekt worden uit de grondexploitatie omdat deze gronden geen deel uitmaken van de grondexploitatie ze zijn immers "verkocht". Boekhoudkundig staat erfpacht gelijk aan verkoop.</p> <p>Beheersingsmaatregel</p> <p><i>Alertheid bij invordering. Bij verstrekken van erfpacht solviteit (solvabiliteit) ondernemer toetsen. Bij nieuwe erfpachten voorkomen dat de erfpachter de erfpacht kan beëindigen zonder dat sprake is van faillissement.</i></p> <p><i>In de erfpachtvoorwaarden is op genomen dat de gronden</i></p>	Mogelijk	< 1,0	0

Nr.	Risico	Kans van optreden	Bedrag miljoen	Status
	<i>niet terug kunnen naar de gemeente en de prijs niet lager kan worden als de oorspronkelijke uitgifteprijs</i>			
21	<p>TREW</p> <p>Compensatiegronden: De commissie BBV heeft besloten om de categorie NIEGG (niet in exploitatie genomen gronden) af te schaffen en deze op de balans onder de MVA (materiële vaste activa) als "strategische gronden" te verantwoorden. Gevolg hiervan is dat met ingang van 2016 toerekening van rente en de uren welke aan deze complexen werden toegerekend met ingang van 2016 of wel ten laste komen van de reguliere begroting dan wel niet ten gunste kunnen komen van deze begroting. De huidige Nieggs kunnen zonder afwaardering worden overgeboekt naar de MVA tegen de waarde per 1 januari 2016. Dit kan met een tijdelijkheid van 4 jaar. Uiterlijk 31 december 2019 moet een toets plaatsvinden waarbij de marktwaarde wordt bepaald op basis van de dan geldende bestemming. Indien die marktwaarde afwijkt van de boekwaarde, dient afwaardering alsnog plaats te vinden.</p> <p>Beheersingsmaatregel <i>De hoeveelheid compensatiegronden afstemmen op het grondbeleid zodat strategische aankopen mogelijk gemaakt kunnen worden, onnodige compensatiegronden dienen, indien mogelijk, verkocht te worden zodat risico wordt gematigd. Jaarlijkse toetsing aan actuele waarden landbouwgrond.</i></p>	Mogelijk	< 1,0	0
22	<p>TFIN</p> <p>Garanties sportverenigingen (voetbal, handbal, tennis en hockey), garanties rechtspersonen op maatschappelijk vlak (WSW, Casade, St. Maasduinen, Thuishoven) en overige.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beperkt risico op het in liquiditeitsproblemen of faillissement geraken van sportverenigingen. • Zeer beperkte kans op faillissement en liquiditeitsproblemen, echter de omvang van de uitstaande leningen is aanzienlijk. • Het risico van het niet in beeld hebben van een gewaarborgde geldlening. <p>Beheersingsmaatregel <i>Instellingen waarvoor de gemeente Waalwijk een garantie heeft afgegeven zijn verplicht jaarlijks een saldobiljet te verstrekken en de geldgevers dienen de gemeente onmiddellijk te berichten indien betalingsproblemen ontstaan. Bij een aantal instanties wordt sinds 2013 de jaarrekening en accountantsverklaring opgevraagd.</i></p>	<p>Onwaarschijnlijk</p> <p>Onwaarschijnlijk</p> <p>Onbekend</p>	<p>< 0,1</p> <p>< 2,5</p> <p>Onbekend</p>	<p>0</p> <p>0</p> <p>0</p>
23	<p>TFIN</p> <p>Verzekeringen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onverzekerde calamiteit. • CAR-verzekering door aannemer. • Eigenrisicodragers: vandalisme/glasschade <p>Beheersingsmaatregel <i>Aannemers toetsen op betrouwbaarheid. Trachten te achterhalen wie de schade heeft veroorzaakt en dat verhaal toepassen. Beveiligingsmaatregelen doorvoeren.</i></p>	<p>Onwaarschijnlijk</p> <p>Mogelijk</p> <p>Mogelijk</p>	<p>< 2,5</p> <p>< 1,0</p> <p>< 0,1</p>	<p>0</p> <p>0</p> <p>0</p>
24	<p>TFIN</p> <p>Onzekerheid accres / financiële crisis, ontoereikende middelen bij beleidswijzigingen en / of nieuw beleid, stagnatie veronderstelde eigen groei.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitgaande van de "trap op, trap af-systematiek", de koppeling van het gemeentefonds aan de netto-gecorrigeerde rijksuitgaven, dragen gemeenten op evenredige wijze bij in mee- en tegenvallers die optreden bij het rijk. • In de regel voert het rijk bij beleidswijzigingen zgn. efficiency - kortingen door, waardoor vaak een extra beslag op gemeentelijke middelen wordt gelegd. De komende jaren worden in het kader van de transitie 	<p>Waarschijnlijk</p> <p>Onbekend</p>	<p>Onbekend</p> <p>Onbekend</p>	<p>0</p> <p>0</p>

Nr.	Risico	Kans van optreden	Bedrag miljoen	Status
	<p>Jeugdzorg, AWBZ en participatie budgetten naar de gemeenten overgeheveld met forse kortingen. Het moet nog blijken of gemeenten in staat zijn om deze besparing te realiseren en daar komt nog bij dat het open einderegelingen betreft.</p> <ul style="list-style-type: none"> Stagnatie van de groei vertaalt zich snel in een teruglopende algemene uitkering uit het gemeentefonds. De lasten voor de gemeente lopen hiermee niet parallel terug. <p>Bijkomend effect is dat hoge lasten voor groot onderhoud van investeringen, die bij de eerste aanleg bekostigd zijn uit de grondexploitatie, onafwendbaar zijn en een steeds zwaarder beslag op de algemene middelen gaan leggen.</p> <p>Beheersingsmaatregel <i>Zodra een en ander bekend is, worden de consequenties opgevoerd in de meerjarenbegroting. Een realistische meerjarenbegroting moet de continuïteit verzekeren.</i></p>	Mogelijk	Onbekend	O
25	<p>TFIN</p> <p>Renterisico en liquiditeitsrisico.</p> <ul style="list-style-type: none"> Openstaande posities in het geval van een stijgende markt (liquiditeitstekort). Indien op enig moment leningen moeten worden geherfinancierd en de marktrente is hoger dan de rekenrente dan ontstaan er tekorten. Openstaande posities in het geval van een dalende markt (liquiditeitsoverschot). De liquiditeitsprognose is sterk afhankelijk van het doorgaan van de geplande transacties. Temporiseren of uitstellen van projecten leidt tot onnodige renteooffers. De praktijk leert dat met name de onzekerheid bij enkele grote projecten op het terrein van de grondexploitatie de planning in hevige mate kan verstoren. De markt is echter niet volledig in de vingers te krijgen. De kredietcrisis voegt aan dit risico nog een extra dimensie voor de grondexploitatie toe. <p>Beheersingsmaatregel <i>Aan de hand van rentevisies van grootbanken wordt een inschatting van de markt gemaakt, waarbij zo nodig de risico's van openstaande posities worden ingedekt of beperkt.</i></p>	Mogelijk	< 0,5	O
	<p>De liquiditeitsprognose is sterk afhankelijk van het doorgaan van de geplande transacties. Temporiseren of uitstellen van projecten leidt tot onnodige renteooffers. De praktijk leert dat met name de onzekerheid bij enkele grote projecten op het terrein van de grondexploitatie de planning in hevige mate kan verstoren. De markt is echter niet volledig in de vingers te krijgen. De kredietcrisis voegt aan dit risico nog een extra dimensie voor de grondexploitatie toe.</p> <p>Beheersingsmaatregel <i>Aan de hand van rentevisies van grootbanken wordt een inschatting van de markt gemaakt, waarbij zo nodig de risico's van openstaande posities worden ingedekt of beperkt.</i></p>	Mogelijk	< 0,5	O
26	<p>TFIN</p> <p>Aanslag BTW/OB: onjuist uitgevoerde structuur leidt tot extra BTW -heffing.</p> <ul style="list-style-type: none"> Verkeerde labels in de financiële administratie kunnen bij een steekproef tijdens een periodieke controle leiden tot een naheffingsaanslag die velen malen groter is dan de feitelijke fout. Voor diverse werkvelden werkt de BTW kostprijsverhogend. Het is niet ongebruikelijk en dus ook geoorloofd te zoeken naar mogelijkheden om de te betalen BTW tot een minimum te beperken. Het op deze wijze toepassen van de wet- en regelgeving is niet geheel zonder risico. <p>Beheersingsmaatregel <i>De fiscale wetgeving blijft in beweging (jurisprudentie). Door regelmatig een belastingadviseur in de arm te nemen wordt getracht de risico's zoveel mogelijk te beperken.</i></p>	Mogelijk	< 0,5	O
	<p>Voor diverse werkvelden werkt de BTW kostprijsverhogend. Het is niet ongebruikelijk en dus ook geoorloofd te zoeken naar mogelijkheden om de te betalen BTW tot een minimum te beperken. Het op deze wijze toepassen van de wet- en regelgeving is niet geheel zonder risico.</p> <p>Beheersingsmaatregel <i>De fiscale wetgeving blijft in beweging (jurisprudentie). Door regelmatig een belastingadviseur in de arm te nemen wordt getracht de risico's zoveel mogelijk te beperken.</i></p>	Mogelijk	< 0,1	O
27	<p>TLTH</p> <p>Zijn we goed voorbereid op een calamiteit/pandemie: Rijksvergoeding bij inzet voor een epidemie/calamiteit is niet kostendekkend.</p> <p>Beheersingsmaatregel <i>Zorgen voor adequate kostenregistratie zodat verhaal mogelijk is.</i></p>	Mogelijk	< 0,1	O
29	<p>TORV</p> <p>Boete afvalverwerker Attero (Shanks) Contract GFT afval (laag, incidenteel, 400.000) Door Attero is tegen de gewesten en de gemeenten een procedures gestart die verband houden met verwerking van HRA. Attero stelt op basis van de contracten uit het verleden dat gewesten een naheffing verschuldigd zijn voor het minder</p>	Onwaarschijnlijk	< 0,1	G

Nr.	Risico	Kans van optreden	Bedrag miljoen	Status
	<p>aanbieden van huishoudelijk restafval. In een arbitraal Vonnis is uitgesproken dat Attero aan de publiekrechtelijke rechtspersonen geen suppletievergoeding (boete) in rekening mag brengen voor het door Attero in de jaren 2011 tot en met 2014 geacquireerde aanvullend afval. In januari 2016 is hierin een arbitraal vonnis geweest, waarbij de vorderingen van Attero zijn afgewezen. Attero is vervolgens een procedure gestart bij de civiele rechter om het arbitraal vonnis vernietigd te krijgen. In deze procedure is op 27 juni jl. uitspraak gedaan. De vordering van Attero tot vernietiging van het arbitrale vonnis is afgewezen. Dit is een grote stap in de goede richting.</p> <p>Volumeplicht huishoudelijk afval (laag, incidenteel, 700.000) Op 26 november 2010 heeft Shanks alle gewesten en het merendeel van de Brabantse gemeenten gedagvaard in zowel een bodemprocedure als een kort geding. Shanks eiste daarin vernietiging respectievelijk opschorting van de dienstverleningsovereenkomst gft-afval en het (opnieuw) aanbesteden van de verwerking van gft-afval. Op 24 februari 2017 heeft Shanks voorgesteld om de procedure in hoger beroep in te trekken waarbij iedere partij zijn eigen kosten draagt. Inmiddels is in overeenstemming met alle gewesten en de Brabantse gemeenten deze procedure beëindigd. Dit risico kan worden afgevoerd</p> <p>Beheersingsmaatregel <i>Indien nodig zal de VvC externe expertise inzetten.</i></p>			
30	<p>TWYZ</p> <p>Transitie AWBZ - Wmo 2015 Kunnen we zorgplicht beperken / afbakenen: Het betreft een open eindregeling en daarmee bestaat het risico dat het aantal gehonoreerde aanvragen niet in overeenstemming is met het beschikbare budget. De hoogte van het financieel risico is gebaseerd op de Rijkskortingen die voor de uitvoering van deze regeling zijn doorgevoerd. Met ingang van 2016 zal op basis van de ervaringscijfers 2015 eventuele beleidsaanpassingen worden voorgesteld om eventuele tekorten te beperken.</p> <p>Privacy wetgeving belemmert de gewenste efficiencyslag: Een gezin één plan kan bij het niet verstrekken van de noodzakelijke informatie moeilijk worden gerealiseerd. Risico meegenomen in bovenstaande.</p> <p>Beheersmaatregel <i>Periodieke uitgaven toetsen aan beleid en beschikbaar budget (conform P&C-cyclus). 2. Door middel van rapportagetool permanent monitoren en rapporteren aan management en bestuur.</i></p>	Waarschijnlijk	< 0,5	0
31	<p>TWYZ</p> <p>Transitie jeugdzorg Kunnen we zorgplicht beperken / afbakenen: Het betreft een open eindregeling en daarmee bestaat het risico dat het aantal gehonoreerde aanvragen niet in overeenstemming is met het beschikbare budget. De hoogte van het financieel risico is gebaseerd op de Rijkskortingen die voor de uitvoering van deze regeling zijn doorgevoerd. Met betrekking tot het regionale deel is met regiogemeenten afgesproken een solidariteits compensatie te hanteren van 2% van het gemeentelijk budget. Met de regio is de afspraak gemaakt om na een periode van drie jaar af te rekenen, gedurende deze periode worden eventuele tekorten door de regio voorgefinancierd. Met ingang van 2016 zullen op basis van de ervaringscijfers 2015 eventuele beleidsaanpassingen worden voorgesteld om eventuele tekorten te beperken.</p> <p>Privacy wetgeving belemmert de gewenste efficiencyslag: Een gezin een plan kan bij het niet verstrekken van de noodzakelijke informatie niet worden gerealiseerd. Risico meegenomen in bovenstaande.</p>	Waarschijnlijk	< 0,5	0

Nr.	Risico	Kans van optreden	Bedrag miljoen	Status
	Beheersmaatregel <i>Periodieke uitgaven toetsen aan beleid en beschikbaar budget (conform P&C-cyclus). 2.Door middel van rapportagetool permanent monitoren en rapporteren aan management en bestuur.</i>			
32	<p>TWYZ</p> <p>Wmo-huishoudelijke hulp Kunnen we zorgplicht beperken / afbakenen: Er is geen zorgplicht meer, maar een compensatiebeginsel. Het betreft een open einderegeling en daarmee bestaat het risico dat het aantal gehonoreerde aanvragen niet in overeenstemming is met het beschikbare budget. De hoogte van het financieel risico is gebaseerd op de Rijkskortingen die voor de uitvoering van deze regeling zijn doorgevoerd. Voor de Wmo is dat: 40% van het landelijke budget huishoudelijke verzorging. M.b.t. deze korting zijn inmiddels m.b.t. huishoudelijke hulp maatregelen doorgevoerd die de korting grotendeels compenseren. Het is een open einderegeling en op basis van ervaringscijfers wordt gerekend met een restrisico van € 200.000,=.</p> <p>Juridische procedures(uitspraken Centrale Raad voor Beroep) kunnen leiden tot financiële consequenties dat kan individueel zijn maar kan ook collectief zijn en leiden tot het geheel wijzigingen van beleid met waarschijnlijk negatieve financiële gevolgen (zelfs met terugwerkende kracht).</p> <p>Privacy wetgeving belemmert de gewenste efficiencyslag: Eén gezin één plan kan bij het niet verstrekken van de noodzakelijke informatie niet worden gerealiseerd.</p> <p>Beheersmaatregel <i>Periodieke uitgaven toetsen aan beleid en beschikbaar budget (conform P&C-cyclus). 2.Door middel van rapportagetool permanent monitoren en rapporteren aan management en bestuur.</i></p>	Waarschijnlijk	< 0,2	0
33	<p>TMAO</p> <p>Participatie Kunnen we zorgplicht beperken / afbakenen: Het betreft een open einderegeling en daarmee bestaat het risico dat het aantal gehonoreerde uitkeringsaanvragen niet in overeenstemming is met het beschikbare budget. Daarnaast wordt er een risico gelopen op de bestaande WSW populatie. WSW Rijkssubsidies worden jaarlijks afgebouwd met € 500,= per WSW-er. De lasten blijven echter constant of worden hoger. Uitstroommogelijkheden voor WSW-ers zijn minimaal. Met een oplopend uitkeringsbestand en een dalende Rijksbijdrage (BUIG-budget) neemt het financieel risico toe. Risico is sterk conjunctuurgevoelig.</p> <p>Privacy wetgeving belemmert de gewenste efficiencyslag: Eén gezin één plan kan bij het niet verstrekken van de noodzakelijke informatie niet worden gerealiseerd. Risico meegenomen in bovenstaande.</p> <p>Beheersmaatregel <i>1. Periodieke uitgaven toetsen aan beleid en beschikbaar budget (conform P&C-cyclus). 2.Door middel van rapportagetool permanent monitoren en rapporteren aan management en bestuur.</i></p>	Waarschijnlijk	< 1,0	0
35	<p>CSTR</p> <p>Data beveiliging is één van de meest waardevolle bezittingen. Klantgegevens maken het mogelijk om beter invulling te geven aan de behoefte van de klant, geeft de mogelijkheid tot gerichte communicatie en kan gebruikt worden als een onderbouwing voor de begroting. Technologische ontwikkelingen zoals mobiel internet, social media, big data, proces mining en "the internet of things" geven de organisatie de mogelijkheid voor het verzamelen, verwerken en analyseren van meer en meer persoonlijke klant data. Als gevolg van deze trends stelt de maatschappij vragen bij de beveiliging van gegevens en hun</p>	Onbekend	< 0,1	0

Nr.	Risico	Kans van optreden	Bedrag miljoen	Status
	<p>privacy. Een gebrek aan privacy beveiligingsmaatregelen kan leiden tot imago schade, boetes en rechtszaken. Bewustwording op het gebied van privacy is essentieel om gelijke tred te houden met de huidige veranderende realiteit. Organisaties moeten hun privacy benadering opnieuw evalueren en inzicht verkrijgen in de nieuwe bedreigingen en mogelijkheden die een digitale wereld met zich mee brengt. EU regels raken ook de gemeente Waalwijk. Er is inmiddels een EU-brede General Data Protection Regulation (GDPR) aangenomen. Een van de verplichtingen wordt het aanstellen van een functionaris gegevensbescherming. Aan deze voorwaarde hebben we inmiddels ook voldaan. In de loop van 2018 gaat de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) voor iedereen gelden)</p> <p>Informatiebeveiliging Informatie is één van de voornaamste bedrijfsmiddelen van de gemeente Waalwijk. Het verlies van gegevens, uitval van ICT, of het door onbevoegden kennisnemen of manipuleren van bepaalde informatie kan ernstige gevolgen hebben voor de bedrijfsvoering maar ook leiden tot imagoschade.</p> <p>Beheersmaatregel</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Functionaris gegevensgebruik (FG) aangesteld die onafhankelijk risico's bewaakt, gegevenssoorten in kaart brengt, en de organisatie privacybewust maakt. Stelt beleid op en adviseert bij nieuwe ontwikkelingen waarbij persoonsgegevens worden gebruikt.</i> • <i>Onafhankelijke Chief Information Security Officer (CISO)s is in 2016 aangesteld. Functionaris bewaakt risico's, implementeert Baseline Informatie Beveiliging gemeenten en investeert in bewustwording bij medewerkers.</i> 	Onbekend	< 0,1	0
36	<p>TLTH Explosieven De Burgemeester heeft vanuit zijn verantwoordelijkheid voor openbare orde/veiligheid verzocht na te gaan of een gemeente breed onderzoek naar mogelijke locaties van explosieven (historisch onderzoek) noodzakelijk is. Er zal een korte behoefte peiling plaatsvinden, risico's zullen worden ingeschat en zo mogelijk onderzoek laten uitvoeren. Daarna vervolgstappen bepalen. Het is nog niet mogelijk om een mogelijk risico in een bedrag uit te drukken.</p> <p>Beheersmaatregel <i>Onderzoeksgegevens benutten bij planontwikkeling en verkoop van gronden om schade te beperken en claims te voorkomen.</i></p>	Onwaarschijnlijk	Onbekend	0
37	<p>TFIN Vennootschapsbelasting (Vpb) Vanaf 1 januari 2016 is de gemeente Waalwijk vennootschapsplichtig. Dit betekent dat de gemeente Waalwijk voor die activiteiten waarbij zij optreedt als ondernemer, vennootschapsplichtig is. Op basis van de inventarisatie is de gemeente belastingplichtig bij grondexploitatie en parkeren. De wet biedt veel onduidelijkheden en dus ook ruimte voor interpretatie. Eerst de komende jaren zal via jurisprudentie duidelijk worden welke activiteiten belastingplichtig zijn en op welke wijze de aangifte bepaald moet worden.</p> <p>Nieuwe BBV voorschriften per 1 juli 2016 BBV: De commissie BBV heeft een aantal voorstellen uitgewerkt die leiden tot wijzigingen in het BBV en de uitwerking van deze wijzigingen. Onder andere vanwege de inwerkingtreding van de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen per 1 januari 2016. De wijzigingen gelden per 1 januari 2016 en zijn verwerkt in de rekening 2016. De berekende effecten worden verwerkt in een structureel en reëel sluitende (meerjarenraming) 2018-2021</p>	Onbekend	Onbekend	0

Nr.	Risico	Kans van optreden	Bedrag miljoen	Status
	Beheersmaatregel Jurisprudentie zal met name de grenzen van de (on)mogelijkheden bepalen. Door ook regelmatig een belastingadviseur in de hand te nemen, wordt getracht de risico's zoveel mogelijk te beperken. De financiële effecten zijn inmiddels opgenomen in de meerjarenraming 2018-2021			
38	TREW Milieu-/bodemsanering: Bij projecten waar gemeente de initiatiefnemer is kan een onverwachte bodemverontreiniging tot onvoorziene kosten voor bodemsanering leiden. Ook bij aankoop en verkoop van gronden kan een onverwachte bodemverontreiniging tot extra kosten leiden als er gesaneerd moet worden. Indien onverwachts een bodemsanering uitgevoerd moet worden zijn de kosten van te voren niet in te schatten, omdat deze afhankelijk zijn van de soort bodemverontreiniging en de hoeveelheid verontreinigde bodem. Beheersingsmaatregel <i>Het risico zal nauwelijks voorkomen. Echter gezien de kans op grote gevolgschades is deze toch benoemd.</i>	Onwaarschijnlijk	Onbekend	0
39	TORV Voormalige stortplaats Gansoyensesteeg: Kan mogelijk verontreiniging van het grondwater tot gevolg hebben, waardoor voorzieningen dienen te worden getroffen. Het betreft al jaren een stationaire situatie. De verontreiniging loopt niet uit in de omgeving. Beheersingsmaatregel <i>Het risico zal nauwelijks voorkomen. Echter gezien de kans op grote gevolgschades is deze toch benoemd.</i>	Onwaarschijnlijk	Onbekend	0

Beoordeling beschikbare weerstandsvermogen

Met onderstaande ratio kan een norm gesteld worden voor een aanvaardbare relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de risico's.

$$\text{Ratio} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Een ratio voor het weerstandsvermogen van 1.0 tot 1.4 wordt voldoende geacht. Een ratio van 0.8 tot 1.0 wordt als matig bestempeld, terwijl een ratio boven 1.4 aangemerkt wordt als ruim voldoende.

Het benodigde weerstandsvermogen kan als volgt berekend worden:

Risicoklasse	Kans op schade	Aantal Geïntervieweerde schades	Maximale Omvang max. totale schade	Percentage meegenomen
waarschijnlijk	1 X per 5 jaar	Schades 7	€ 4,8 miljoen	80% € 3,8 miljoen
mogelijk	1 X per 10 jaar	Schades 20	€ 10,0 miljoen	60% € 6,0 miljoen
onwaarschijnlijk	1 X per 15 jaar	Schades 15	€ 6,0 miljoen	40% € 2,4 miljoen
onbekend	1 X per 10 jaar	Schades 13	€ 5,3 miljoen	20 % € 1,1 miljoen
			€ 26,1 miljoen	€ 13,3 miljoen

$$\text{Ratio} = \frac{€ 25.600.000}{€ 13.300.000} = 1,92$$

Voor de gemeente Waalwijk bedraagt de ratio voor het weerstandsvermogen derhalve 1,92 en is daarmee te kwalificeren als (ruim) voldoende.